

SAKARYA MARKALAŞMA VE İNOVASYONA ÖNCELİK VERECEK

Türkiye'nin yeni metropollerinden biri olması öngörülen Sakarya gelişme sürecinde, sanayi-tarım turizm üçlemesindeki dengeyi bozmadan büyümeyi hedefliyor. Kent bu amaç doğrultusunda da markalaşma ve inovasyon ile ülkemizin lider kentleri arasında üst sıralara çıkmayı planlıyor.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ, "Sakarya'nın sanayi, ticaret, turizm ve tarımda markalaşabileceğine inanıyor, bu anlayışla hizmet ediyoruz. Tek önceliğimiz Sakaryamızı geliştirmektir. Rekabet edebilirlik seviyesini üst sıralarda tutabilmek için markalaşma ve inovasyona öncelik vermeliyiz" dedi. Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı ise "Sakarya Ticaret Borsası olarak tarım kenti olan Sakaryamız'da gelişen teknolojiye uygun, ekonomiye sürdürülebilir katkı sağlayan, tarımda Marka Şehir olmak için inovatif projeler üretiyoruz" diye konuştu.

“BÖLGE EKONOMİSİNE KATKI SAĞLAMAYI HEDEFLİYORUZ”

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, “Vizyonumuz doğrultusunda mısır ve fındıkta lisanslı depoculuğu, süs bitkisinde müzayede sistemini hayata geçirerek paydaşları için değer yaratan ve bölge ekonomisine katkı sağlayan Borsa olmayı hedeflemekteyiz” diye konuştu.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, “Sakarya Ticaret Borsası olarak tarım kenti olan Sakaryamız’da gelişen teknolojiye uygun, ekonomiye sürdürülebilir katkı sağlayan, tarımda Marka Şehir olmak için inovatif projeler üretiyoruz” dedi.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, sorularımızı şöyle yanıtladı:

Sakarya’nın tarım ve hayvancılık potansiyelini değerlendirebilir misiniz?

Dünyada ve ülkemizde tarım ve hayvancılık sektörü, hem stratejik hem de ekonomik olarak büyük önem taşımaktadır. Günümüzde sağlıklı ve dengeli beslenme, ekonomik kalkınmayı sürdürme her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. Bu nedenle tarım hiçbir zaman önemini yitirmeyecek ve hatta her geçen gün önemi artacaktır.

Sakaryalı olarak bizler çok şanslıyız. Doğal tarıma uygun verimli topraklarımız, tarımımızı geliştirmek isteyen irade ve tutkumuz var. Sakarya Ticaret Borsası olarak tarım kenti olan Sakaryamız’da gelişen teknolojiye uygun, ekonomiye sürdürülebilir katkı sağlayan, tarımda Marka Şehir olmak için inovatif projeler üretiyoruz.

Sakarya ili hava ve iklim koşulları açısından tarım ürünlerinde zengin çeşitlilik arz eden bir bölgedir. Tarım sektörü il ekonomisi içinde önemli bir paya sahiptir. Yüksek tarımsal potansiyel ve hızlı sanayileşme süreci

tarım ile birlikte tarıma dayalı sanayi sektörünün gelişmesinde önemli rol oynamaktadır.

Ülke genelinde tarım sektörü GSMH içinde yüzde 8.1’lik payla hizmetler ve sanayi sektörlerinin ardından üçüncü sırada yer almakta iken diğer sektörler karşısında sanayinin tartışılmaz üstünlüğü görülen Marmara Bölgesi’nin bir ili olan Sakarya’da yüzde 19’luk pay ile tarım sektörü, ilk sırada yer alarak sanayiye kaynak aktaran itici bir güç konumundadır.

Ancak ilimizde yaşanan ekonomik gelişme sürecine bağlı olarak alınan göç, sanayi alt yapı yatırımları, konut yatırımları, veraset yoluyla tarımsal alanların bölünmesi gibi faktörler giderek tarımsal arazilerin küçülmesine ve parçalanmasına neden olmaktadır. Bu da tarımsal üretimin tarla bitkilerinden daha çok bahçe bitkilerine ve meyvecilik alanına yönelmesini zorunlu kılmaktadır.

“Tarla bitkileri üretimi son yıllarda giderek azalıyor”

Meyvecilik gelirleri içinde ise en büyük pay fındıkta bulunmaktadır. Ne yazık ki ilimizde tarla bitkileri üretimi son yıllarda giderek azalmakta, buna karşın açık veya örtü altı sebze üretiminde ise artış gözlenmektedir. Geyve ve Pamukova ilçelerimiz başta olmak üzere meyvecilik gözle görülür bir şekilde artmıştır. Dış mekan süs bitkileri üretimi de il ile özdeşleşmeye başlayan çok önemli bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son yıllarda ilde tarımsal işletmelerin büyük çoğunluğunun 50 dekardan daha az araziye sahip olmaları, üreticilerin tarımsal üretimden yeterli düzeyde gelir elde edemelerine sebep olmakta, bu da üreticileri kamu, özel sektör, ticaret ve hizmet gibi tarım dışı sektörlerde çalışmak zorunda bırakmaktadır. Ne yazık ki ildeki tarımsal üreticilere

“*Modern teknoloji ile donatılmış Canlı Hayvan Borsası’nı ilimize kazandırdık.*”

rin çoğu için tarımsal faaliyetler ikinci faaliyet alanı haline dönüştüğü görülmektedir.

Sektörün en önemli faaliyet alanı olan hayvancılık sektörüne bakıldığında; ilimizin coğrafi konumu ve jeopolitik konumu damızlık hayvan yetiştiriciliği için uygun ortam oluşturmaktadır. Gerek ilin hayvan potansiyeli gerekse il dışından kesime gelen hayvan sayısının çokluğu nedeniyle ildeki mevcut ruhsatlı kesimhane kapasitesi yeterli gelmemekte ve yeni tesislere ihtiyaç duyulmaktadır. İlimizde tarımsal ürünlerin değerlendirilmesi ve pazarlanmasında tarım ile ilgili kurum ve kuruluşların, üretici birliklerinin katkısı büyüktür. Sakarya ili tarımsal ürünlerin değerlendirilmesi ve pazarlanması konusunda kurum, kuruluş ve örgütler açısından oldukça zengin bir yapıdadır.

Bütün bu faktörlere rağmen ilin Marmara Bölgesi'nde bulunması, tarımsal ürünlerin talebinin yüksek olması, çevre illere göre ulaşım açısından merkezi konumda bulunması, bölgedeki ve çevresindeki illerle karşılaştırıldığında tarımsal üretim ve potansiyelinin yüksek olması, ilin tarımsal üretim için ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Sakarya'nın 'Marka Kent' olması için Borsanız hangi çalışmaları yürütüyor?

Sakarya Ticaret Borsası işlem hacmi bakımından ülkemizin büyük Borsalarından bir tanesidir. Tarım ve hayvancılığın ilin GSYİH içerisindeki payı bu başarıdaki etken faktörlerden bir tanesidir. Borsa olarak yatırımlarımızı stratejik planlar dahilinde yapıyoruz. Tarım ve hayvancılık konusunda üreticiye katma değer sağlayacak güzel çalışmalar yaptık, bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz. Üyeye hizmet ülkeye hizmet misyonuyla hareket eden Borsamız 2006 yılında Adapazarı Ticaret Borsası Özel Gıda laboratuvarını ilimize kazandırdı. Gıda Kontrol Laboratuvarımız Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite olup, akreditasyon kapsamında bulunan bütün analiz sonuçları uluslararası düzeyde kabul görmektedir.

Hayvancılıkla ilgili olarak Alancuma mevkiinde 75 bin metrekare alanda modern teknoloji ile donatılmış Canlı Hayvan Borsası'nı ilimize kazandırdık. 2018 yılı içinde canlı hayvan borsamızın yanındaki alanı tahsis ettik. Burada bir STB Tarım Ar-Ge Merkezi'nin kurulması yönünde çalışmalarımızı başlattık. Ayrıca vizyonumuz doğrultusunda mısır ve fındıkta lisanslı depoculuğu, süs

“Parçalı toprakları toplu işlemeye yönelik özendirici projeler geliştirilmeli.”

bitkisinde müzayede sistemini hayata geçirerek paydaşları için değer yaratan ve bölge ekonomisine katkı sağlayan Borsa olmayı hedeflemektedir.

Marka Kent olma yolunda Sakarya'nın önceliği ne olmalı?

Sakarya'nın Marka Kent olması için öncelikle bizlere bahsedilmiş olan toprağın korunması gerekmektedir. Biliyoruz ki artan nüfus karşısında artmayan toprak en değerli varlıktır. Öncelikle tarım arazileri ve meralar korunmalıdır. Gerek merkezden kanuni düzenlemeler gerek yerelden belediye ile yapılacak ortaklaşa çalışmalar ile tarım alanları ve meralar korunmaya alınmalıdır.

Kamu kurumlarının başladığı verimlilik ve kârlılığı artırmaya yönelik, giderek küçülen tarım arazilerinin toplulaştırma projesi hızlıca tamamlanmalı ve en kısa zamanda hayata geçirilmelidir. Ayrıca, parçalı toprakları toplu işlemeye yönelik başka özendirici projeler de geliştirilmelidir.

Geçmiş verilerden yola çıkarak veya güncel olarak çiftçinin davranışlarına yönelik kamusal yönlendirmeler yerine, 2050-2100 yılları gibi çok uzun dönemler için Sakarya'da iklim, toprak, bitki projeksiyonları yapılmalı ve bu projeksiyonlarla tarım ve hayvancılık sektörü yönlendirilmelidir.

Kooperatif, birlik, Borsa, Oda v.b tarımsal

örgütlerin üretim-depolama-pazarlama-satış zinciri içerisindeki rol ve sorumluluk dağılımları gözden geçirilmelidir. Bu arz zinciri içerisindeki bütün aktörlerin işbirliğini alarak, ihtisas organize sanayi bölgeleri, ihracat imkanları ve modernizasyon projeleri hazırlamalı ve hayata geçirmelidir.

“Bölgenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanmalı”

Sakarya iklim ve toprağına özel tarımsal ve gıda ürünlerine ilişkin markalar (Müşkile Üzümlü, Eşme Ayvası, Kazımpaşa Karpuzu, Mersin Balığı, Kestane Kabağı-Akkabak, Delisava-Çakıldak Fındığı, Kabak Tatlısı, şekerli ve türevleri, fındık ürünleri, Uğut Tatlısı, Tarhana, Enginar Konservesi, Taraklı Erik Kuru, Erişte, Ayva Lokumu ve Cezeryesi, Köpük Helvası) yaratılmalı ve hem bu ürünler hem markalar geliştirilerek korunmalıdır. Bu markalardan gıda ürünlerinin ihracatını sağlayacak, geliştirecek şekilde pazar araştırma ve geliştirme çalışmaları yapılmalıdır.

Tarım ve hayvancılık sektöründe; uygulamalı eğitimler ve araştırmalarla, uzun dönemli araştırma ve geliştirme projelerinin yapılabilmesi için gerekli bilimsel bilgi ve alt yapı ihtiyacı karşılanmalıdır. Sakarya Ticaret Borsası ile diğer STK'ların işbirliği içerisinde yenilik ve Ar-Ge merkezi kurulmalıdır. Bu merkezde hem tarım hem hayvancılık alanında çalışmalar yapılırken, eğitimleriyle bölgenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanmalıdır. Teknoloji kullanımı ve ırk yetiştirme, tohum geliştirme v.b birçok alanda yenilikçi uygulamaların hayata geçirilebilmesi için uygulamalı Ar-Ge ve eğitim merkezine ihtiyaç vardır.

“BİZİM TEK ÖNCELİĞİMİZ SAKARYAMIZI GELİŞTİRMEKTİR”

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ “Sakarya’nın sanayi ticaret, turizm ve tarımda markalaşabileceğine inanıyor, bu anlayışla hizmet ediyoruz. Tek önceliğimiz Sakaryamızı geliştirmektir. Rekabet edebilirlik seviyesini üst sıralarda tutabilmek için markalaşma ve inovasyona öncelik vermeliyiz” dedi.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ, “SATSO olarak hedefimiz, ihracatta ilk beş il arasında olan, 2017’de hizmete giren Karasu Limanı iş-

levselliğiyle Karadeniz’den dünyaya açılan otomotiv Şehri Sakarya projesini gerçekleştiren, tüm kurumların aidiyet duygusuyla şehrin büyüme ve gelişme sürecinde yer aldığı işbirliği ortamını sağlayan, tarım, turizm desteklerinin alınması ile bu alanlarda marka oluşturan bir Sakarya’ya kavuşmaktır” diye konuştu.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ sorularımızı yanıtladı.

Sakarya’nın ticari hayatını değerlendirebilir misiniz? Öncelikli sorunlarınızı ve çözüm önerilerinizi belirtir misiniz?

Sakarya, ticaret demektir; bölgenin zirai ve ticari yapısına göre yerleşimini şekillendiren bir şehirdir.

Odamızın 100 yıllık mazisine baktığımızda ilklere imza atan bir yapı görüyoruz. Türkiye’nin ilk yerel bankası olan Adapazarı İslam Ticaret Bankası ile Adapazarı Emniyet Bankası’nı şehrimizde kuran şükran duygularıyla andığımız tüccar ve sanayicilerimiz, Cumhuriyet döneminden sonra da ilimizde

“*Uygulamalı Meslek Edindirme Merkezleri’nde Türkiye birinciliğimiz var.*”

kamu iktisadi teşekküllerinin kurulmasına ve ekonomimizin gelişmesine her zaman öncülük etmişlerdir. Şeker fabrikası, zirai donatım fabrikası ve vagon fabrikası ile tarihimizde sanayiye en güzel selamı göndermiş bir şehrimiz var.

Sakarya ilinin ticaret performansı, hem Kocaeli, Bolu, Düzce ve Yalova illerinin yer aldığı TR42 bölgesi, hem Bursa ve Eskişehir gibi gelişmiş illerin yer aldığı Doğu Marmara bölgesi, hem de Türkiye’nin geneli ile kıyaslandığında oldukça yüksektir.

Sakarya, coğrafyanın kendisine sağladığı olağanüstü imkânlarla sahip bir ildir. Doğu Marmara’nın Anadolu’ya açılan ana ulaşım aksı üzerindedir. Mevcut ve yapılması planlanan kara ve demir yollarının geçiş noktasında bulunmakta. Çok önemli bir ulaşım ağının ortasında yer alan Sakarya, bu yüzden bir cazibe merkezi.

Sakarya geçmişinden bu yana ticareti benimsemiş bir ildir. Adapazarı adının “Ada” ve “Pazar” kelimelerinin kaynaşmasından meydana geldiği kabul edilmektedir. Buradan da bu şehrin nasıl bir iktisadi teşebbüs sonucu ortaya çıktığı anlaşılabilir. “Pazar” kelimesi şehrin önemli bir ticari merkez olmasından dolayı verilmiştir. Bölgede kurulan önemli pazarlar şehrin adının oluşmasında da etken olmuştur. Osmanlı Devleti’nin liberal politikası gereği yabancı yatırımcılar kolaylıkla bölgede ticaret yapabilmekteydi. Şu anda kullanılan mahalle isimlerimiz bile hasırcılar, semerciler vs. isimler de bölgedeki ticari hareketlilik sonucu oluşmuştur.

“Lojistikteki özelliğiyle en avantajlı il konumundayız”

Tarihinden bu yana ekonominin önemli bir merkezi olan ilimiz bugün baktığımızda da aynı cazibesini korumaktadır. Sakarya ticaretinin yanında aynı zamanda

Sakarya sanayisi, tarımı ve turizmiyle de çok değerli. Ekonomideki atılımlarıyla dik-kati çeken Sakarya, tecrübeli ve nitelikli istihdamı, nüfus için hazırlığı ve özellikle lojistikteki ayrıcalıklı özelliğiyle en avantajlı il konumunda bulunuyor. Örneğin otomotiv ihracatında önemli yere sahip olan Sakarya, 2018 yılında geçmiştiki beş yıla oranla ihracatını yüzde 49 artırmayı başaran ve yılın 11 aylık döneminde 51 ilin toplam ihracat rakamından daha fazla dış satım gerçekleştiren il oldu.

Türkiye'nin yeni metropollerinden biri olması öngörülen Sakarya'nın gelişme sürecinde, sanayi-tarım-turizm üçleme-sindeki dengeyi bozmadan büyümek, kalkınmak zorunda olduğumuzu biliyoruz. İhtisaslaşan sektörlerde kümelenen, otomotiv sektörü başta olmak üzere tüm sektörlerde yatırımcılarına kolaylık sağlayan, kalifiye istihdamı ve teşvik alımı yüksek bir Sakarya için çalışıyoruz.

Ar-Ge veya Tasarım Merkezi olma potansiyeline sahip firmalara rehberlik gerekmektedir. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Teknoparklar, Teknoloji Transfer Ofisleri, Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri, üniversitelerdeki bölümlerimiz, üzerinde kuvvetle durmak

“ *Uzunçarşı 'Açık Sokaklar' konseptine uygun olarak yeniden ele alınmalı.* ”

zorunda olduğumuz meslek liselerimiz, eğitimcilerimiz, gösterecekleri çaba, iş dünyamızın bu devrime inanarak vereceği düşünsel, nitelikli ve güçlü bir desteğin var olması zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir. Bölgesel teşvik yanında sektörel teşvik de verilmelidir.

Kent olarak çözülmesi gereken sorunlarımız var elbette. Bu farkındalığı, güçlü bir birliktelikle sinerjiye çevirmenin gayretindeyiz. Tek sevdamız ve ortak yaşam alanımız olan Sakarya'nın çok daha yaşanabilir bir şehir olmasıdır. Söz konusu çalışmalarımızda ilimizdeki tüm kurum ve kuruluşlarla işbirliğini önemsiyoruz. Birlikte çalışmanın verdiği gücü üyelerimize ve şehrimize hissettiren bir Odayız. Çok kültürlülüğünü fırsata çevirmiş bir bölgenin mensupları olarak, Sakarya'nın hem sanayide, hem ticarete, turizm ve tarımda markalaşabileceğine inanıyor bu

anlayışla Sakarya ortak paydasında hizmet ediyoruz. Tek önceliğimiz Sakaryamızı geliştirmektir. Rekabet edebilirlik seviyesini üst sıralarda tutabilmek için markalaşma ve inovasyona öncelik vermeliyiz. Tüketim toplumu olarak devam edemeyiz.

Üretmenin gücüne inanıyoruz, ürettikçe büyüyüp geliştireceğiz. İlimizde ticari ve sınai hayatı geliştirici yeni projelere ihtiyaç duyulmaktadır. İlimizde fuar ve kongre merkezi, yeni ve modern sanayi çarşıları ve ticaret merkezleri açılmalı. Profesyonel anlamda fuar ve kongre merkezi açılmalı ve ihtisas fuarları düzenlenmeli, sektörel kümelenme çalışmalarına ağırlık verilerek ilimizdeki küçük sanayi sitesi sayılarının artırılmasına yönelik uygun arazi tespiti çalışmaları yapılmalı, şehirde alternatif cazibe alanları oluşturulmalı, kentin nüfusuna, iş yeri sayısına, hizmet çeşitliliğine göre planlama yapılmalı, kaynakların etkin kullanılmasını sağlamak için sadece bir bölgede sektörel yoğunlaşmaya izin verilmemeli, mevcut işletmelerin envanteri çıkartılarak denetim uygulanmalı, yeni işyerleri için ruhsatlandırma çalışması bu envantere göre yapılmalı, şehir merkezindeki AVM'ler ile yerel firmaların rekabet sıkıntısı yaşıyor.

AVM'lerin yerleşim yerlerinin tespitleri nüfus yoğunluğuna göre yapılmalı ve AVM sayıları sınırlandırılmalı, mevcut AVM'lerin özellikle otopark sorunlarına çözümler üretilmeli, Şehrin itibarlı ve güçlü markalarının AVM'lerde kendi unvanları ile yer bulmaması nedeniyle organize perakende ticaret bölgeleri kurulmalı, yerel markalar ve yerel esnaf kültürünün gelişmesi desteklenmeli, yerel markaların kent merkezinde varlıklarını sürdürebilmeleri için projeler geliştirilmeli, şehrin ticaret merkezlerine canlılık kazandırılmalı.

“Milli patentli ürünler üretmeliyiz”

Şehrin kalbi olan Uzunçarşı eski fonksiyonundan ve cazibesinden uzaktır. Burası, dünyada moda olan ‘Açık Sokaklar’ konseptine uygun olarak yeniden ele alınmalı, Uzun Çarşı’da gerçekleştirilen restorasyon çalışmalarının kalan etapları ivedilikle tamamlanmalı, ilimizde kermes, sosyete pazarı vb. adlar altında açılan, kayıt dışılığa ve haksız rekabeti sebep olup ilimiz ticaret hayatına olumsuz etki eden uygulamalar engellenmeli, ulaşımı ve park sorunu olmayan modern ve kapalı pazar yerleri yapılmalı, haksız rekabetin ve kayıt dışılığın önlenmesi için; denetimler artırılmalı, ilgili meslek kuruluşları ile işbirliği halinde çalışmalar yapılmalı, şehrimizdeki yabancı dilde düzenlenen (In-

“ *AVM'lerin yerleşim yerlerinin tespitleri nüfus yoğunluğuna göre yapılmalı.* ”

gilizce, Arapça v.b.) tabelalar konusunda bir düzenleme yapılmalı.

Her şeyden önce yapmamız gereken şey milli patentli ürünler üretmek, ülkemizin geleceği de buradadır diye düşünüyorum. Sakarya hem yerel değerleri ile hem de sanayi ve ticari üretimi ile markalaşan ve işaret edilen bir kent olmaya başladı. Bu doğrultuda diğer Odalarımızı ve şehirlerimizi de ziyaret ederek örnek modelleri inceliyoruz.

Sakarya'nın 'Marka Kent' olması için hangi çalışmaları yürütüyorsunuz?

Biz, stratejik konumu ve işbirliği ağlarından güç alan, çok yönlü ekonomik yapısı ile değer üreten, zengin beşeri potansiyeliyle geleceğe yön veren, yaşam kalitesi ile fark oluşturan, insan ve bilgi odaklı, yeniliklere açık, küresel rekabette lider ve sürdürülebilir kalkınmada Marka Şehir olan bir Sakarya olabiliriz için gayret ediyoruz.

Sakarya'nın “Marka Şehir” olarak anılması, ulusal ve uluslararası tanıtımının

yapılması ile ilgili olarak profesyonel bir çalışma ortamının hazırlanması aşamasında özellikle şehrimizin tanıtımı ile ilgili olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tanıtım fonlarından faydalanmak da dahil olmak üzere doğa turizmi ve müze dahil gerekli alt yapı çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.

Güçlü referanslarımızdan biri otomotiv. 1914 yılında Demir araba tahta araba fabrikamızdaki günlerden, sıfır hata politikası ile üretim yapan, ihracatta Türkiye yedincisi il konumuna ulaştık. Ekonomideki atılımlarıyla dikkati çeken Sakarya, tecrübeli ve nitelikli istihdamı, nüfus için hazırlığı ve özellikle lojistikteki ayrıcalıklı özelliğiyle en avantajlı il konumunda bulunuyor.

Bölgedeki yetiştiricileri aynı çatı altına toplayarak daha katılımcı kararlar almalarını sağlamak amacı ile Türkiye'nin ilk Süs Bitkileri Üreticileri Birliği Sakarya ilinde kurulmuştur. Böylece sektörde bütünlük sağlanarak önemli bir güç birliği oluşturulmuştur. Sakarya ilinin gelecek hedefleri arasında uzun vadede kademeli olarak süs bitkileri üretim alanını 50 bin dekara, ihracatımızı 2020 yılında 20 milyon dolara ve 50 milyon adet pazarlanabilir bitki üretim hacmine çıkarmayı böylece iç ve dış mekân süs bitkileri yetiştiriciliğinde “Sakarya” markasının dünyada bilinir ve aranır hale getirmek yer almaktadır.

SATSO olarak hedefimiz, ihracatta ilk beş il arasında olan, 2017'de hizmete giren Karasu Limanı işlevselliğiyle Karadeniz'den dünyaya açılan otomotiv Şehri Sakarya projesini gerçekleştiren, tüm kurumların aidiyet duygusuyla şehrin büyüme ve gelişme sürecinde yer aldığı işbirliği ortamını sağlayan, tarım, turizm desteklerinin alınması ile bu alanlarda marka oluşturan bir Sakarya'ya kavuşmaktır.

Dünyadaki değişimi algılayıp farkına vararak, ekonomik, sosyal, bölgesel, bilimsel ve teknolojik anlamda, Sakaryamızı değiştirmeyi amaçlayan projelerin peşinden şehrimizin tüm dinamikleri hep birlikte koşarsak 2023 hedeflerimize ulaşacağımızı biliyoruz. Kaliteli eğitim, katma değerli güçlü üretim, nitelikli istihdam ve yüksek ihracat için Türkiye'ye örnek projeleri hayata geçirmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Kaliteli eğitim ve nitelikli istihdam konusunda üniversitemizle birlikte hayata geçirdiğimiz 3+1, 7+1 ve Uygulamalı Mühendislik Deneyimi Eğitimi (UMDE) projelerinde öğrencilerimiz iş tec-

rübesi ile mezun olurken bu çalışmanın bir benzerini meslek liselerimizle de hayata geçirmek için bir çalışma başlattık. Milli Eğitim Müdürlüğümüzle başlattığımız çalışmanın neticesinde öğrencilerimizin hayal ve hedeflerini iş dünyamızın talep ve ihtiyaçları ile buluşturuyoruz. Odamız SATSO'da Türkiye'nin alanında en kaliteli eğitmenleri ile eğitim çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Uygulamalı Meslek Edindirme Merkezleri'nde (UMEM) Türkiye birinciliğimiz var. Nitelikli istihdam gücümüzü artırmak ve ara eleman sorununu ortadan kaldırmak temel hedeflerimizdir.

Eğitim alanında şehrimize önemli hediyelerimiz var. SATSO olarak Sakaryamıza endüstri meslek lisesi. TOBB ise şehrimize yeni bir kız meslek lisesi yaptı. İş dünyamız hangi alanda eleman sıkıntısı yaşarsa eğitim camiamız liselerimizde hemen çalışma başlatarak ilgili alanda istihdama yönelik eğitim gerçekleştiriyor

Sürdürülebilir ihracat yönetilebilir ithalat

Ülkemizde üretim sürecinde ithal girdi kullanımını artmakta ve yurt içi ara malların üretimi aleyhine bir ortam oluşturmaktadır. Ara malı ithalatındaki bu artış, istikrarlı ve sürdürülebilir büyüme için üretim sürecinde yurt içi kaynakların daha etkin ve verimli kullanılmasının önemini göstermektedir.

Sakarya'da ithal ettiğimiz ürünler içeri-

sinde; yerli sanayimizin üretebileceği hatta hâlihazırda ürettiği ürünlerin olduğu bilinmektedir ancak hangi firmanın hangi ürünü, neden ithal ettiği bilinmemektedir.

Sakarya Makina İmalatçıları Birliği ile birlikte yürüttüğümüz Doğu Marmara Kalkınma Ajansı MARKA tarafından desteklenen projede amacımız makina sektöründe ithal bağımlılığımızı tespit edeceğiz ve ithalata bağımlılık derecemizi ölçeceğiz ve bu ithal malların daha ucuza ve daha yüksek kalitede Sakarya'da imal edilmesini sağlayacak ve yerel piyasada kullanımın teşvik edilmesi amacıyla çalışmalar yapacağız.

Sakarya ilinde makine üretimi yapan ve imalatla ithalat ürün kullanan firmalardan elde edilen verilerle hazırlayacağımız ithalat haritası kapsamında hangi firmanın hangi ürünü, ne kadar sürede ve neden ithal ettiği ve ithal girdi oranı tespit edecek ve yerelde imalatçı buluşmaları organize edeceğiz.

Marka Kent olma yolunda Sakarya'nın önceliği ne olmalı?

Karasu ilçemizde Bakanlar Kurulu kararı ile oluşturulan Otomotiv İhtisas Münferit Bölgesi'nde BMC yatırım kararı olarak yerli ve milli üretimler gerçekleştirecek. Gurur duyduğumuz Milli Tank "Altay" Sakaryamızda Otokar'da geliştirildi. Milli Tren için şehrimizin markası TÜVASAŞ da çalışmalar sürüyor. Dünyanın sıfır hata ile üretim yapan tek fabrikası Toyota, Sakaryamızda. Yerli

“ *Kalifiye istihdamı ve teşvik alımı yüksek bir Sakarya için çalışıyoruz.* ”

oto üretimi için gereken tüm parametreler Sakaryamızda mevcut ve biz bu çalışma için şehir olarak hazırız.

Dış mekân süs bitkiciliğinde üretim alanı ve fidan sayısı bakımından Sakaryamız Türkiye'de önemli bir merkez haline gelmiştir. Üretim alanı olarak Türkiye'deki toplam alanın yaklaşık yüzde 35'ine sahibiz. Sakarya Tarımsal Ürünler Üretim Mükemmeliyet Merkezi'nde dışa bağımlılığı en aza indirerek yıllık 30 milyon adet üretim kapasitesine ulaşmayı ve ihracat kapasitemizi daha da yükselterek bu sektörde Sakarya markasının dünyada bilinen ve aranan bir marka olmasını hedefliyoruz.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası, sanayiye yönelik çalışmaların haricinde tarım-hayvancılık ve turizm ile sosyal içerikli projelerle de şehrin gelişimine katkı sağlamaya devam ediyor.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası'nın şehrin turizmine katkı sağlamak amacıyla satın alarak restorasyonunu tamamladığı Tarihi Fenerli Konak, Osmanlı mimarisinin güzel örneklerinden biri olarak yeniden hayat buldu.

19. yüzyıl sonlarında Hacı Haşim Ağa tarafından yaptırılan Fenerli Konak, cihan-nüma (fener) katı özelliği ile benzer yapıların günümüze kalan tek örneğidir.

Sakarya ilinin "Marka Şehir" olarak anılması amacıyla Sakarya ilinin ulusal ve uluslar arası tanıtımının yapılması ile ilgili olarak profesyonel bir çalışma ortamının hazırlanması aşamasında özellikle şehrimizin tanıtımı ile ilgili olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın tanıtım fonlarından faydalanmak da dahil olmak üzere doğa turizmi ve müze dahil gerekli alt yapı çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.

Bu doğrultuda gerek otomotiv sektörü, süs bitkiciliği, makine imalatı konusunda markalaşma yolunda ilerleyen bir kent olarak aynı zamanda turizm değerleri ile de ön planda bir kenttir. Kongre turizmi, sağlık turizmi, yayla turizmi kış turizmi kültür turizmi ve eşsiz doğası ile sakin şehirlerarasında yer alan ilçesiyle de yüksek potansiyele sahip bir il.